

Lekce 1: Čeština pro přežití

1. Kdo je to? Co je to?
2. Pozdravy
3. Komunikace ve škole
4. České peníze
5. V supermarketu
6. Důležité výrazy a fráze
7. Test

1. Kdo je to? Co je to?

01_1 Co víte o Čěších a České republice? Doplňte kvíz. Pak poslouchajte a opakujte.

česky Čechy, Morava, Slezsko Čech čeština Češi Praha
Česká republika (= Česko) Češka

01_1_1 Země: Česká republika (= Česko)

01_1_2 Části země: Čechy, Morava, Slezsko

01_1_3 Hlavní město: Praha

01_1_4 Lidé: Češi

01_1_5 Muž: Čech

01_1_6 Žena: Češka

01_1_7 Jazyk: čeština

01_1_8 Učím se/mluvím/rozumím: česky

VŠIMNĚTE SI: Jazyk, kterým se mluví v České republice, je čeština. Můžete říct: Studuju češtinu. nebo Učím se česky.

01_2 Kdo nebo co je to? Poslouchajte a opakujte.

A map of the CR of the Czech republic, there should be three parts denoted and written: Čechy, Morava, Slezsko	Prague	Czech flag
01_2_1 Česká republika (= Česko)	01_2_2 Praha	01_2_3 česká vlajka
A man (with a Czech flag or/and the map of the CR as a background)	A woman (with a Czech flag or/and the map of the CR as a background)	A man and a woman (with a Czech flag and/or the map of the CR as a background)
01_2_4 Čech	01_2_5 Češka	01_2_6 Češi

VÝSLOVNOST: Všimněte si, že přízvuk v češtině je na první slabice. Více o výslovnosti najdete [zde](#). GG 2

Kdo nebo co je to? Doplňte.

Praha Češi česká vlajka Češka Česká republika (= Česko) Čech

A man (with a Czech flag or/and the map of the CR as a background)	A woman Czech (with a Czech flag or/and the map of the CR as a background)	A map of the CR of the Czech republic, there should be three parts denoted and written: Čechy, Morava, Slezsko
To je Čech .	To je Češka .	To je Česká republika (= Česko)
Czech flag	Prague	A man and a woman (with a Czech flag and/or the map of the CR as a background)
To je česká vlajka .	To je Praha .	To jsou Češi .

Doplňte kdo nebo co.

Co je to? – To je Praha.

Kdo je to? – To je Čech.

Co je to? – To je česká vlajka.

Co je to? – To je Česká republika.

Kdo je to? – To je Češka.

Kdo je to? – To jsou Češi.

GRAMATIKA: Výraz *je* je sloveso být ve 3. osobě singuláru. Všechna slovesa v češtině se konjugují. Více o konjugaci sloves najdete [zde](#). **GG 5. 2** Sloveso být má nepravidelnou konjugaci, viz [zde](#). **GG 20**

01_3 Jak se to píše? Poslouchejte. Doplňte a nebo á.

They will need Czech letters here.

01_3_1 To je Česká republika.

01_3_2 To je Praha.

01_3_3 To je česká vlajka.

01_3_4 To je čeština.

VÝSLOVNOST: Čárky nad samohláskami á, é, í, ý, ó, ú označují dlouhé samohlásky (stejnou funkci má i kroužek nad písmenem ů). Více o výslovnosti najdete [zde](#). **GG 2**

2. Pozdravy**01_4 Co říkáte ráno, během dne a večer? Co říkáte, když jíte a pijete? Poslouchejte a opakujte.**

Pictures similar to Cestina expres 1, page 6 or to deutsch.info, lesson 2. (or, if it's too many pictures, just the pictures of alarm clock from slovake.eu with time showing morning, day, evening etc. - this is not ideal but better than nothing...) morning	day	evening	night
01_4_1 Dobré ráno!	01_4_2 Dobrý den!	01_4_3 Dobrý večer!	01_4_4 Dobrou noc!
people sitting at the table (slovake)	two glasses of beer (slovake)		

01_4_5 Dobrou chuť!	01_4_6 Na zdraví!

Doplňte pozdrav.

Dobrou noc! Dobrou chuť! Na zdraví! Dobré ráno! Dobrý večer! Dobrý den!

morning	day	evening	night	people sitting at the table (slovak)	two glasses of beer (slovak)
Dobré ráno!	Dobrý den!	Dobrý večer!	Dobrou noc!	Dobrou chuť!	Na zdraví!

01_5 Poslouchejte. Vyberte, co slyšíte v nahrávce 1, 2, 3 a 4.

1. 01_5_1

Dobré ráno! – Dobré ráno!

Dobrý den! – Dobrý den!

Dobrý večer! – Dobrý večer!

Na zdraví! – Na zdraví!

2. 01_5_2

Dobrou chuť! – Dobrou chuť!

Na zdraví! – Na zdraví!

Dobrý den! – Dobrý den!

Dobrou noc! – Dobrou noc!

3. 01_5_3

Dobré ráno! – Dobré ráno!

Dobrou chuť! – Dobrou chuť!

Dobrou noc! – Dobrou noc!

Dobrý večer! – Dobrý večer!

4. 01_5_4

Na zdraví! – Na zdraví!

Dobrý večer! – Dobrý večer!

Dobrou noc! – Dobrou noc!

Dobrou chuť! – Dobrou chuť!

01_6_1-5 České hlásky. Poslouchejte a opakujte.

krátké samohlásky	01_6_1 a e i y o u
dlouhé samohlásky	01_6_2 á é í ý ó ú ů
dvouhlásky	01_6_3 ou au
souhlásky s háčky	01_6_4 č š ř ž d ť ň
ostatní souhlásky	01_6_5 a b c d f g h ch j k l m p q r s t v w x z

VŠIMNĚTE SI: Souhlásky *d* a *ť* také můžete vidět v této grafické podobě: *d´*, *ť´*.

VÝSLOVNOST: Více o výslovnosti najdete [zde.GG 2](#)

01_7 Poslouchajte. Vyberte, co je správně.

- 01_7_1 Na zdrav i/i!
 01_7_2 Dobr y/ý den!
 01_7_3 Dobr é/e r a/á no!
 01_7_4 Dobr ý/y večer!
 01_7_5 Dobr o/ou noc!
 01_7_6 Dobrou chu ť/t!

3. Komunikace ve škole**01_8 Mariana Almeida je studentka z Portugalska. Učí se česky. Co může slyšet nebo říkat ve škole? Poslouchajte a opakujte.**

Ve škole může slyšet:

A picture of a young Portugese woman at school, she is listening to a teacher. The teacher is speaking.

- 01_8_1 Rozumíte? – Ano./Ne.
 01_8_2 Dobře.
 01_8_3 Výborně.
 01_8_4 Špatně.
 01_8_5 Děkuji./Děkuju./Díky. – Prosím.

Ve škole může říkat:

A picture of a young Portugese woman at school, she is speaking. The teacher is listening.

- 01_8_6 Jak se řekne česky...?
 01_8_7 Co znamená...?
 01_8_8 Jak se to píše?
 01_8_9 Rozumím.
 01_8_10 Nerozumím. Ještě jednou, prosím.
 01_8_11 Mám otázku.

VŠIMNĚTE SI: V tomto kurzu se učíte spisovnou češtinu. V každodenní komunikaci se však setkáte i s běžně mluvenou češtinou. Porovnejte například:

Děkuji./Děkuju. (spisovná čeština) x Díky. (běžně mluvená čeština).

Ano. (spisovná čeština) x Jo. (běžně mluvená čeština)

Více běžně mluvené češtině najdete [zde](#). **GG 31**

Spojte.

Jak se řekne česky...?	jednou, prosím.
Co znamená...?	píše?
Jak se to píše?	znamená...?
Nerozumím, ještě jednou, prosím.	Prosím.
Mám otázku.	otázku.
Děkuju. – Prosím.	řekne česky...?

Seřadte věty.**Jak se to píše?**

se	píše	Jak	to	?
----	------	-----	----	---

Jak se řekne česky...?

?	česky...	se	řekne	Jak
---	----------	----	-------	-----

Nerozumím, ještě jednou, prosím.

,	jednou	ještě	Nerozumím	,	.	prosím
---	--------	-------	-----------	---	---	--------

Mám otázku.

.	otázku	Mám
---	--------	-----

Co znamená...?

.	znamená...	Co
---	------------	----

01_9 Jak se to píše? Poslouchejte a doplňte.

á í y č š ř ou ně dě

01_9_1 Co znamená...?

01_9_2 Dobře.

01_9_3 Jak se to píše?

01_9_4 Nerozumím, ještě jednou, prosím.

01_9_5 Děkuju.

01_9_6 Špatně.

01_9_7 Jak se řekne česky...?

VÝSLOVNOST: Slabiky dě, tě, ně, například ve slovech děkuju nebo špatně se vyslovují měkce. Více o výslovnosti najdete [zde](#). GG 2

4. České peníze

To get familiar with the Czech money would be very useful for students. I asked about the use of scans in the Czech national bank - the answer see below. So, it's up to you if want to use the scans according to the rules below - or just the pictures.

Podmínky, za kterých lze reprodukovat tuzemské bankovky a mince upravují § 13 - 15 vyhlášky č. 274/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o oběhu bankovek a mincí.

Tzv. nehmotné reprodukce bankovek, na které se dotazujete, je dovoleno zhotovit, jestliže mají při zachování velikosti bankovky rozlišení nejvýše 72 obrazových bodů na palec (dpi) a jsou opatřeny úhlopříčně ve vrstvě neoddělitelné od zobrazení bankovky nápisem "Specimen" provedeným neprůhlednou barvou o délce nejméně 75 % delší strany bankovky a výšce nejméně 15 % kratší strany bankovky nebo jiným nápisem shodných rozměrů s obdobným významem. Nehmotné reprodukce v souladu s požadavky vyhlášky jsou dostupné na webu ČNB

<http://www.cnb.cz/cs/platidla/bankovky/>), kliknutím na jednotlivé bankovky se obrázky zvětší.

Nejjednodušší by pro Vás pravděpodobně bylo využít pro Váš projekt tyto nehmotné reprodukce.

Pro nehmotné reprodukce mincí nejsou stanovena žádná pravidla. I jejich zobrazení jsou dostupná na webu ČNB (<http://www.cnb.cz/cs/platidla/mince/>).

01_10 Poslouchejte a opakujte.

Scans or pictures of the following Czech coins.		
01_10_1 jedna koruna	01_10_2 dvě koruny	01_10_3 pět korun
01_10_4 deset korun	01_10_5 dvacet korun	01_10_6 padesát korun

Scans or pictures of the following Czech banknotes.		
---	--	--

01_10_7 sto korun	01_10_8 dvě stě korun	01_10_9 pět set korun
01_10_10 tisíc korun	01_10_11 dva tisíce korun	01_10_12 pět tisíc korun

GRAMATIKA:

Po některých číslovkách používáme různé pády (například: jedna koruna, dvě koruny, pět korun). Více o počítání najdete [zde](#). GG 17. 1

VŠIMNĚTE SI:

1. V běžně mluveném jazyce uslyšíte jednoslovné názvy mincí a bankovek, například: deset korun = desetikoruna, sto korun = stovka, pět set korun = pětistovka.

2. V běžně mluveném jazyce uslyšíte také takto formulované číslovky:

dvacet pět korun = pětadvacet korun

padesát jedna korun = jednapadesát korun

Co je to? Doplňte.

sto korun dva tisíce korun dvě koruny pět korun pět set korun dvacet korun

Scans or pictures of Czech coins and banknotes.		
jedna koruna	dvě koruny	pět korun
deset korun	dvacet korun	padesát korun
sto korun	dvě stě korun	pět set korun
tisíc korun	dva tisíce korun	pět tisíc korun

Spojte.

1 koruna	deset korun	jedna koruna
2 koruny	dvacet korun	dvě koruny
5 korun	padesát korun	pět korun
10 korun	dvě koruny	deset korun
20 korun	jedna koruna	dvacet korun
50 korun	pět korun	padesát korun

Doplňte.

2 000 korun 5 000 korun 100 korun 1000 korun 200 korun 500 korun

sto korun = 100 korun
 dvě stě korun = 200 korun
 pět set korun = 500 korun
 tisíc korun = 1000 korun
 dva tisíce korun = 2 000 korun
 pět tisíc korun = 5 000 korun

5. V supermarketu**01_11 Jaké jídlo a pití kupujete v supermarketu? Poslouchejte a opakujte.**

Pictures from slovak eu. milk	butter	bread	watter	meat
01_11_1 mléko	01_11_2 máslo	01_11_3 chleba	01_11_4 voda	01_11_5 maso
coffee	eggs	breadroll	chicken	wine
01_11_6 káva	01_11_7 vajíčka	01_11_8 rohlík	01_11_9 kuře	01_11_10 víno
juice	icecream	beer	potatoes	rice
01_11_11 džus	01_11_12 zmrzlina	01_11_13 pivo	01_11_14 brambory	01_11_15 rýže

Co je to? Doplňte.

maso džus chleba brambory mléko rýže víno kuře máslo
 rohlík zmrzlina vajíčka pivo voda káva

Pictures from slovak eu. juice	potatos	bread roll	icecream	rice
džus	brambory	rohlík	zmrzlina	rýže
bread	milk	wine	chicken	meat
chleba	mléko	víno	kuře	maso
eggs	butter	beer	watter	coffee
vajíčka	máslo	pivo	voda	káva

Jak se to píše? Doplňte.

Pictures from slovak eu. milk	butter	bread	watter	meat
mléko	máslo	chleba	voda	maso
coffee	eggs	berad roll	chicken	wine
káva	vajíčka	rohlík	kuře	víno
juice	ice cream	beer	potatos	rice
džus	zmrzlina	pivo	brambory	rýže

01_12_1-5 Kolik to stojí? Poslouchejte. Vyberte, co je správně.

coffee	wine	meat	juice	ice cream
01_12_1 Kolik stojí káva? Káva stojí 5 korun 50 korun 500 korun.	01_12_2 Kolik stojí víno? Víno stojí 10 korun. 1 000 korun 100 korun	01_12_3 Kolik stojí maso? Maso stojí 5 000 korun 50 korun 500 korun.	01_12_4 Kolik stojí džus? Džus stojí 20 korun 200 korun 2000 korun.	01_12_5 Kolik stojí zmrzlina? Zmrzlina stojí 100 korun 10 korun 1000 korun.

VŠIMNĚTE SI: Další číselky najdete [zde](#). GG 17. 1

6. Důležité výrazy a fráze

Ano.
Děkuji./Děkuju./Díky.
Dobře.
Ne.
Prosím.
Rozumím.
Rozumíte?
Špatně.

Co je to?
Co znamená...?
Dobré ráno!
Dobrou chuť!
Dobrou noc!
Dobrý den!
Dobrý večer!
Jak se řekne česky...?
Jak se to píše?
Kdo je to?
Kolik stojí...?
Kolik to stojí?
Mám otázku.
Mluvíte anglicky?

Na zdraví!
Nerozumím. Ještě jednou, prosím.

7. Test

Doplňte kdo nebo co.

Kdo je to? – To je Čech.

Co je to? – To je česká vlajka.

Co je to? – To je hlavní město Praha.

Kdo je to? – To je Češka.

Co je to? – To Česká republika.

Doplňte k obrázkům.

Dobry večer! Dobré ráno! Dobrou chuť! Na zdraví! Dobry den! Dobrou noc!

evening (Pictures from above.)	drinking	day	eating	night	morning
Dobry večer!	Na zdraví!	Dobry den!	Dobrou chuť!	Dobrou noc!	Dobré ráno!

Jaké fráze používáte při komunikaci ve škole? Doplňte.

co jednou Rozumíte? Prosím Mám Jak se řekne

Rozumíte?– Rozumím..

Děkuji./Děkuju. – Prosím.

Jak se řekne česky...?

Co znamená...?

Jak se to píše?

Rozumím.

Ještě jednou, prosím.

Mám otázku.

Doplňte.

deset korun padesát korun dvě stě korun dva tisíce korun pět korun
jedna koruna tisíc korun

Scans or pictures of Czech coins and banknotes.		
jedna koruna	dvě koruny	pět korun
deset korun	dvacet korun	padesát korun
sto korun	dvě stě korun	pět set korun
tisíc korun	dva tisíce korun	pět tisíc korun

Co je to? Vyberte, co je správně.

butter	breadrolls	chicken	water	bread
maso mléko máslo	brambory vejčička rohlíky	rýže kuře máslo	voda káva víno	rohlík rýže chleba
wine	milk	rýže	chicken	ice cream
víno voda pivo	maso mléko máslo	kuře rýže rohlík	kuře máslo káva	maso chleba zmrzlina

Kolik to stojí? Vyberte, co je správně.

Například: Kolik stojí káva? – (50) Káva stojí **padesát**/pět set korun.

Kolik stojí víno? – (100) Víno stojí **sto**/deset korun.

Kolik stojí maso? – (500) Maso stojí pět tisíc/**pět set** korun.

Kolik stojí džus? – (200) Džus stojí **dvě stě**/dvacet korun.

Kolik stojí zmrzlina? – (10) Zmrzlina stojí **deset**/tisíc korun.